

پیشگامان فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات

ستاره مؤمنی
هوشمنگ مؤمنی

۱۳۹۱

سیر شناسه	: مؤمنی، ستاره، ۱۳۵۹-
عنوان و نام پدیدآورندگان	: پیشگامان فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات
ستاره مؤمنی/ هوشنگ مؤمنی	مشخصات نشر
تهران: انتشارات ستاره سپهر، ۱۳۹۱	مشخصات ظاهری
۶۵۶ ص. مصور، عکس (بخشی رنگی).	شابک
۲۵۰۰۰ ریال	وضعیت فهرست نویسی
ISBN 978-600-91985-2-8	فیبا
	یادداشت
	کتابنامه
	موضوع
دانشمندان علوم کامپیوتر	موضوع
دانشمندان علوم کامپیوتر - سرگذشت نامه	شناسه افزوده
۱۳۲۱	مؤمنی، هوشنگ،
رده‌بندی کنگره	رده‌بندی کنگره
۱۳۹۱ QAV ۶/۲	۱۳۹۱ QAV ۶/۲
۰۰۴۰۹۲۲	رده‌بندی دیوبی
۲۶۷۱۹۳۲	شماره کتاب‌شناسی ملی

پیشگامان فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات

گردآورندگان: ستاره مؤمنی، دکتر هوشنگ مؤمنی

مسئول فنی: معصومه نصابی

طراحی روی جلد و ویرایش: مژگان کریمی

ناشر: انتشارات ستاره سپهر

چاپ اول: ۱۳۹۱

شمارگان: ۱۵۰۰

بهای: ۲۵۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۹۸۵-۲-۸

حقوق چاپ برای ناشر محفوظ است.

تلفن مرکز پخش: ۸۸۹۴۳۸۴۶، ۸۸۹۴۴۰۶۱

نمبر: ۸۸۹۳۵۹۷۵

پیام‌نگار:

تارنما:

info@sepehr-bookshop.com

HooshangMomeni@yahoo.com

www.sepehr-bookshop.com

تهران، خیابان ولی‌عصر، پایین‌تر از میدان ولی‌عصر، کوچه فیروزه،
برج جنوبی مجتمع تجاری و اداری ولی‌عصر، طبقه چهارم، شماره ۷۰

به نام خداوند جان و خرد

فهرست مطالب

۷	سرآغاز
۲۱	فهرست شهرت و پیشینه
۷۳	فهرست سخنان پسندیده
	چکیده جدول بررسی دودمان رایانه‌ها و کمک‌های اندیشمندان،
۱۰۳	پیشگامان و مدیران شرکت‌های بزرگ فناوری‌های پیشرفته اطلاعات و ارتباطات
۱۱۳	فهرست الفبایی انگلیسی «نام پیشگامان»
۱۲۰	فهرست الفبایی فارسی «نام پیشگامان»
۵۱۱	فهرست تارنامها

سرآغاز

پیش از سال ۱۹۳۵ رایانه تنها به ماشین محاسب گفته می‌شد و تعریف آن سخت‌افزاری بود که محاسبات ریاضی را انجام می‌داد، البته با شتاب و دقت بیشتری از فعالیت‌های محاسبات ذهنی انسان. بین سال‌های ۱۹۳۵-۴۵ تعریف ماشین‌های رایانه تغییر کرد و چرخشی شگرف یافت. بر پایه کوشش‌های «ون نیومن»^۱ ویژگی‌ها و تعریف دیگری برای ماشین رایانه، تهیه شد. براساس این تعریف رایانه‌ها باید وظایف گسترده‌تری برای درون‌داده‌ها، پردازش‌ها، نگهداری داده‌ها و برونداده‌ها یا تهیه گزارش‌ها انجام دهند. امروز از زمان ترانزیستورها و تراشه‌ها گذشته است و تراشه‌ها به مواد‌ها یا رابطه‌های ارتباطات تغییر یافته‌اند. اکنون ردوبدل متن، آوا، انگاره‌ها و فیلم‌ها در محیط‌های دیجیتالی امکان‌پذیر شده است. وظایف ابررایانه‌ها و ابررسانه‌ها و ابرپایگاه‌های دادگان و داده‌کاوی‌ها در پایگاه‌های داده‌ها فراهم آمده و فناوری‌های پیشرفت‌های ارتباطات همراه گسترش یافته است. شبکه‌های اجتماعی تحول بزرگ دیگری است که در حال توسعه است.

بررسی تاریخی و باستان‌شناسی دگرگونی‌های فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات و روند تکامل آن‌ها از آن جهت لازم است که بخشی از دنیایی را که ندیده‌ایم ثبت و نگهداری کنیم و به مطالعه و بررسی آن بپردازیم تا پایگاه حرکت پویای فناوری‌ها را برای پیش‌بینی روند آینده آن در پیش رو داشته باشیم. اگرچه پیش‌بینی دور آینده محدود نیست اما آینده نزدیک برد را می‌توان بهتر پیشگویی کرد. از طرفی بهتر است بدانیم زندگینامه زیستی اندیشمندان و پیشگامانی که در این راه ما را یاری داده‌اند چه بوده است؟ چگونه به این تحولات شگرف رسیده‌اند و در تکامل فناوری‌های پیشرفت‌های اطلاعات و ارتباطات نقش آفرین بودند.

1. Von Neumann

خوشنختانه درباره تاریخچه رایانه‌ها مدارک مدون وجود دارد و با فناوری‌ها و امکانات شبکه جهانی اینترنت، دستیابی و بررسی و مطالعه اسناد مربوط به دودمان تکامل رایانه‌ها نیز میسر است. زیرا بیش از نیمی از این اسناد در سال‌های زندگی ما نوشته و در کتابخانه‌ها نگهداری و نسخه‌های سخت‌افزاری آن در موزه‌های فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات در کشورهای صنعتی جهان جمع‌آوری شده است. در این مقدمه سعی شده است تا دودمان دگرگونی‌ها و چرخش‌های رایانه‌ها به طور چکیده آماده شود. مطالعه این خلاصه که در زیر آمده است راهنمای مفید برای بررسی زیست‌نامه پیشگامان کامپیوتر است.

چکیده بررسی روند دودمان رایانه

چرتکه^۱، ۵۰۰۰ سال پیش برای محاسبات چهارگانه ریاضی از آن استفاده می‌شد. در حال حاضر چرتکه در کشورهای باستانی چین، ژاپن، مصر و ایران نیز در پاره‌ای از شهرها و روستاهای کار گرفته می‌شود. چرتکه در حکم نخستین پایگاه رایانه برای محاسبات ریاضی شناخته شد. این ابزار ساده برای محاسبات ابتدایی ریاضیات در چارچوب و ارکان یگان اعداد تنظیم و مرتب شده است و به آسانی مورداستفاده عموم قرار می‌گرفت.

قرن ۱۷ خط‌کش مدرج و محاسباتی^۲ اختراع و ساخته شد. این خط‌کش ابزار دستی برای محاسبات ریاضی بود. خط‌کش با قطعه مدرج شده که در میانه آن در حرکت است شبیه جداول لگاریتمی عمل می‌کند.

سال‌های ۱۵۱۹-۱۴۵۲ عصر پاسکالین^۳ است. ماشین حسابی که تنها جمع اعداد را انجام می‌داد توسط پرفسور فرانسوی به نام پاسکال اختراع شد. در سال‌های ۱۶۶۲-۱۶۲۳ از این ماشین حساب تعداد بیشتری ساخته شد که فقط چهار عمل اصلی ریاضیات را انجام می‌داد اما قیمت این ماشین حساب و استفاده از آن گران‌تر از اجرای این محاسبات توسط انسان بود. به همین دلیل کمتر از این وسیله استقبال شد.

دانشمند و ریاضیدان انگلیسی چارلز بابیج^۴ در سال‌های ۱۸۷۱-۱۷۹۳ می‌زیست. این دانشمند موتورهای مکانیکی کوچک برای انجام امور محاسباتی جمع، تفریق و

1. Abacus

2. Slide Rule

3. Pascaline

4. Charles Babbage

ضرب و تقسیم را اختراع کرد. این موتورها ۶۰ عدد جمع را در یک دقیقه انجام می‌دادند که سریع‌تر و دقیق‌تر از حافظه انسان بود.

نخستین فردی که پایه‌گذار رایانه‌های امروزی بود جاکوارد لوم^۱ فرانسوی بود. او در سال‌های ۱۸۳۴-۱۸۵۳ زندگی می‌کرد و کارت‌های پانچ را برای ثبت اطلاعات اختراع کرد. این نوآوری‌های رایانه‌ها عصر کارت پانچ نامیده شدند. پس از این دانشمند خانم آدا آگوستا بایرون کینگ^۲ نخستین برنامه‌نویسی را برای رایانه‌ها انجام داد. در سال ۱۸۴۳ این برنامه‌نویسی‌های رایانه‌ای بر روی کارت‌های مخصوصی ضبط و ثبت می‌شدند و سپس برای انجام محاسبات در ماشین‌های ساخت بایچ برای ورود اطلاعات و انجام پردازش‌ها استفاده می‌شد.

سال ۱۸۸۰ را عصر خودپردازش‌ها^۳ نامیدند. نخستین بار در این دهه پردازش خودکار داده‌ها اختراع شد، این دستگاه‌ها در شرکتی به نام Computing Tabulating Record مورد استفاده قرار گرفت. این شرکت بعد‌ها به شرکت IBM تغییر نام داد و یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های کامپیوتری جهان شد که بیش از یک‌صد سال است به فعالیت‌های تجاری خود در سطح بین‌المللی ادامه می‌دهد. سال ۱۸۸۸ برای اولین بار آمارگیری عمومی در آمریکا که برای انجام آن حدود ۱۰ سال برنامه‌ریزی و پیش‌بینی زمانی و بودجه تهیه شده بود توسط دانشمندی به نام هالریت^۴، در سه سال و با هزینه ۵۰,۰۰۰,۰۰۰ دلار این برنامه به پایان رسید. در سال ۱۸۹۷ در کشور روسیه با خرید و استفاده از همین ماشین برای اولین بار آمارگیری و سرشماری عمومی در کشور انجام شد.

سال‌های دهه ۱۹۱۹ را عصر ماشین‌های حساب الکترومکانیکی (EAM)^۵ می‌نامند. لیست‌های چابی^۶ توسط کامپیوتر تهیه شدند. همان‌طوری که گفته شد در سال ۱۹۲۴ شرکت CTRM^۷ که تولیدکننده ماشین‌های الکترومکانیکی بود به شرکت (IBM)^۸ تغییر نام داد. شرکت IBM تا سال ۱۹۵۰ برای ورود اطلاعات و پردازش و نگهداری اطلاعات از پانچ کارت‌ها استفاده می‌کرد.

1. Jacquard Loom

2. Ada Augusta Byron King

3. Automated Data Precessing

4. Hollerith

5. Electromechanical & Accounting Machine

6. Printer Lists

7. Computer Tabulating Recording Machine

8. International Business Machines Corporation

برای نخستین بار در ماشین‌های رایانه پردازش و ثبت اطلاعات خاص در واحد ثبت و پردازش‌کننده^۱ ماشین انجام می‌گرفت. داده‌ها و اطلاعات بر روی این کارت‌ها نیز ثبت و نگهداری می‌شدند. ماشین‌های محاسبه الکترومکانیکی (EAM) شامل پانچ کارت‌های اصلاح و توجیه‌کننده^۲، تجدیدکننده‌ها^۳، پانچ‌های چکیده^۴ بودند. این ماشین‌های رایانه‌ای ابتدایی در سال‌های ۱۹۴۶-۵۹ ساخته شدند و آن را نسل رایانه‌های کاربردی نامیدند. نسل رایانه‌های کاربردی برای ۱۲ سال در ادارات دولتی آمریکا به کار گرفته شد، این رایانه‌ها برای پیش‌بینی نتایج انتخابات آمریکا بسیار مفید بودند. استفاده از این دستگاه‌ها در زمان انتخاب ریاست جمهوری آمریکا ژنرال آیزنهاور گسترش و کارایی زیادی داشت.

در سال ۱۹۲۶ گرت هرمان^۵ دانشمند علوم کامپیوتر، کتاب اصول ریاضیات جبر رایانه‌ای را منتشر کرد و هدی لامار^۶ اختراع خود را که Spectrum بود معرفی کرد. سال ۱۹۳۹ سال تحول و دگرگونی چشمگیری در تکامل روند رایانه‌ها بود. پرسفسور آتاناسف بری^۷ با همکاری کلیفورد بری^۸ در دانشگاه ایالتی آیوا^۹ رایانه‌ای اختراع کردند. این کامپیوتر دارای سیستم پردازش عملیات ریاضی، پردازش موازی و حافظه بازیافت و جداسازی وظایف از یکدیگر بود. وزن این رایانه ۳۴۰ کیلوگرم و حافظه ۳۰۰۰ بیت داشت. در این کامپیوتر اطلاعات بر روی کارت‌ها پانچ و درج، ثبت و نوشته می‌شد. سال ۱۹۴۰ عصر دیگری برای رایانه‌ها بود. آلن تورینگ^{۱۰} دانشمند کامپیوتر ماشین رایانه‌ای ساخت که می‌توانست معماهی کدهای هیتلر^{۱۱} را کشف کند.

در سال‌های ۱۹۴۶-۱۹۳۷ پیشگامان و پیشاهنگان رایانه‌ها اولین رایانه عددی و الکترونیکی سریع را اختراع و آن را ساختند. این کامپیوتر انیاک^{۱۲} (ENIAC) نامیده شد. در این زمان پرسفسور جان آتاناسف و کلیفورد بری نخستین انگاره‌های کامپیوترها را که از سیستم ریاضیات Binary و پردازش موازی و حافظه نگهدارنده اطلاعات استفاده

-
1. Unit Record Processing	2. Verifier
3. Reproducer	4. Summery Punch
5. Grete Hermann	6. Hedy Lamarr
7. Atanasoff Barry	8. Clifford Barry
9. Iowa	10. Alan Turing
11. Hitlers Enigma Code	
12. Electronic Numerical Integrator & Computer (ENIAC)	

می‌کرد معرفی کردند. اگرچه این رایانه بسیار سنگین بود اما آغازی برای ساخت رایانه‌های دیگر و پیشرفتی بود.

سال‌های ۱۹۴۴-۱۹۵۴ شرکت‌های ENIAC، EAM، و IBM تأسیس شدند. در دانشگاه هاروارد دانشمند بنام هوارد هاتوی ایکن^۱ مدل کامپیوتر هاروارد مارک یک^۲ را که از پانچ کارت‌ها استفاده می‌کرد، ساخت. از این مدل برای ماشین‌های رایانه‌ای تجاری مدل IBM650 و مدل IBM701 در شرکت IBM استفاده کردند. در فاصله کوتاهی شرکت IBM این رایانه‌ها را برای امور تجاری و بازارگانی آماده کرد.

سال‌های ۱۹۵۹-۱۹۶۴ دومین نسل برای رایانه‌های نوین آغاز شد. از ویژگی‌های این رایانه‌ها دara بودن ترانزیستورها بود. این رایانه‌ها دارای قدرت بیشتر، اتکاء‌پذیری بهتر، هزینه، فضا، و حرارت خروجی کمتری بود. اما مشکلات این کامپیوترها ظرفیت همخوانی و سازگاری محدود^۳، سازماندهی داده‌ها^۴ و پردازش پرونده‌ها و زبان‌های برنامه‌نویسی سطح پایین و عادی و نمادی^۵ بود.

در سال ۱۹۵۱ شرکت رمینگتون راند^۶ کامپیوترهای UNIVAC با فناوری‌های کارت پانچ را معرفی کرد. این نخستین رایانه تجاری موفق بود. از این رایانه تنها ۴۰ عدد ساخته و فروخته شد.

برای اولین بار در سال ۱۹۵۱-۵۹ رایانه‌های فناوری پایه^۷ برای تجارت و بازارگانی در شرکت‌های بزرگ توسط شرکت IBM معرفی و به بازار عرضه شد. این رایانه‌ها همان یونیواک UNIVAC و IBM701 با تجهیزات الکترونیکی بود که دارای شیشه و فولاد و الکترودهای بیشتری بودند.

سال‌های ۱۹۶۰-۱۹۶۸ فناوری‌های ترانزیستور پایه اختراع شدند. ترانزیستورها برای استفاده در کامپیوترها در سال ۱۹۴۸ توسط دکتر جان باردین و دکتر والتر براتین و دکتر ویلیام شاکلی اختراع و ساخته شده بودند. این طراحی و ساخت جدید رایانه‌های تجاری با استفاده از Tube Vacuum و با هزینه بسیار مناسب و وزن و مصرف انرژی کمتر و البته اتکاء‌پذیری بیشتر به بازار عرضه شد.

1. Howard Hathaway Aiken

2. Harvard Mark I

3. Limited Compatibility

4. Data Organization

5. Lower Level Symbolic Programming

6. Remington Rand

7. Vacuum Tube

سومین نسل رایانه‌ها به سال‌های ۱۹۷۱-۱۹۴۶ با فناوری‌های مدارهای یکپارچه^۱ بر می‌گردد. ویژگی‌های این نوع رایانه‌ها وجود انقلاب در کامپیوترها به جای تکامل رایانه‌های پیشین^۲ بود، بدین ترتیب که این نسل از رایانه‌ها قابلیت‌های کاربردی تجهیزات مختلف، استفاده از برنامه‌های چندمنظوره^۳، در رایانه‌های کوچک^۴ را داشتند.

دهه ۱۹۷۰ نسل چهارم رایانه‌ها عرضه شدند. ویژگی‌های کامپیوترهای این نسل رایانه‌های کوچکتر^۵ همراه با تراشه‌ها و ویژگی‌های مینیاتوری^۶، با تجهیزات ساخت افزاری رایانه‌ای^۷ و با نرم‌افزارهای کاربردی^۸ بود. عصر اینترنت با ورود فناوری‌های ARPAnet در شبکه رایانه‌ای ارتش آمریکا در سال ۱۹۶۹ آغاز شد.

نسل پنجم رایانه‌های شخصی^۹ با خصوصیات کاربردی سریع‌تر، دقیق‌تر، ارزان‌تر همراه با مترجم^{۱۰}، جداکننده^{۱۱}، جمع‌کننده^{۱۲} که یک یا دو پرونده را با هم ترکیب می‌کرد، به بازار عرضه شد. این رایانه‌ها ماشین محاسب^{۱۳} نامیده شدند. بدین ترتیب رایانه‌های قابل حمل برای امور شخصی و برای استفاده در سازمان‌ها به بازار آمدند. این رایانه‌ها ساختار و تجهیزات ایستگاه‌های کاری^{۱۴}، ایستگاه کاری نمایش ویدئویی^{۱۵}، کلیدهای ورود اطلاعات^{۱۶}، نمایشگر و صفحه نمایش^{۱۷}، چاپگر، دیسکت‌ها، رایانه‌های شخصی و رایانه‌های چندکاره را که به تدریج برای رایانه‌های شخصی تهیه شده بود داشتند.

دهه ۱۹۷۷-۱۹۶۹ به عصر فناوری پایه برای مدارهای یکپارچه شده فناوری IC شهرت دارد. نخستین مدار یکپارچه شده در شرکت تگزاس اینسترومنت^{۱۸} توسط جک کیلبای^{۱۹} اختراع شد. این رایانه دارای دو ترانزیستور بود که «کری یک» (CRAY1) (

-
1. Integrated Circuits "IC"	2. Revolutionary or Evolutionary
3. Multi Programming	4. Mini-Computer
5. Micro Processor	6. Miniaturization
7. Computer Hardware	8. Application Software
9. Personal Computer	10. Interpreter
11. Sorter	12. Collector
13. Accounting Machine	14. Workstation
15. Video Display Terminal (VDT)	16. Keyboard-Data Entry
17. Monitor-Output Display	18. Texas Instruments
19. Jack Kilby	

نامیده شد. این کامپیوتر نخستین کامپیوتر دیجیتال الکترونیکی بود که در سال ۱۹۶۷ اختراع شد. این ماشین با سرعت ۷۵ مگاهرتز و ۶۴ بیت، سریع‌ترین کامپیوتر جهان در این سال‌ها بود.

سال ۱۹۷۵ دانشمند کامپیوتر اچ. ادوارد روبرتز^۱ در دانشگاه MIT نخستین کامپیوتر شخصی MIT Altair8800 را اختراع کرد. این کامپیوتر دارای تراشه Intel2 MHZ با ۲۵۶ بایت و استاندارد RAM بود. بسیاری اعتقاد دارند این رایانه پیش از اختراقات استیو جابز و بیل گیتس بود.

در سال ۱۹۷۶ اولین کامپیوتر Apple توسط استیو وازنیک^۲ و استیو جابز^۳ عرضه شد. کامپیوتر Apple دارای پنجره کاربردی بود و کارهای گرافیکی انجام می‌داد. این کامپیوتر شبیه کامپیوترهای امروزی بود و از موس‌واره و فلاپی ۳/۵ اینچ و سخت‌افزار آن استفاده می‌کرد.

دهه ۱۹۷۸-۱۹۸۶ سال‌های Large Scale Integration "LSI" یا رایانه‌های بزرگ یکپارچه شده بود. از این پس ایستگاه‌های کاری همراه با موس‌واره متداول شد و شرکت Apple با مدیریت استیو جابز اولین کامپیوتر با «پنجره» Windows را ارائه کرد. ساخت و اختراق این رایانه‌ها عصر کامپیوترهای شبکه شده را به نام Internet یا www که تارنما گسترده جهانی است آغاز کردند. در سال ۱۹۸۶ دانشمند رایانه تیم برنرزلی^۴ شبکه www را معرفی کرد. این دانشمند در سال ۱۹۹۰ سیستم شبکه ابرمن را به نام World Wide Web اختراع و عرضه کرد.

در سال ۱۹۹۲ بیل گیتس از شرکت مایکروسافت نرم‌افزار ۳.۱ Windows را ارائه داد. این نرم‌افزار یک سیستم عامل پیشرفته برای رایانه‌های شخصی IBM بود که کارهای گرافیکی را انجام می‌داد. این سیستم عامل در سال‌های بعد با ویرایش‌های پیشرفته‌تر تا Windows ۷ و Windows XP به بازار آمدند.

سال ۱۹۹۵ خدمات اینترنتی تجاری^۵ توسط شرکت‌های AOL، MCI، و UUNET برای مشتریان بسیاری ارائه شد. در سال ۱۹۹۶ بازی‌های رایانه‌ای، موسیقی و اطلاعات پایگاه‌های دادگان گسترده بر روی شبکه اینترنت گذارده شدند و این روند تکامل ساخت و تولید رایانه‌های پیشرفته با فناوری‌های ارتباطات دگرگون شد.

1. H. Edward Roberts

2. Steve Waznik

3. Steve Jobs

4. Tim Berners Lee

5. Internet Service Provider (ISP)

هزاره سوم و آغاز قرن ۲۱

نگاهی به تاریخچه انقلاب‌های اقتصادی نشان می‌دهد که در دو قرن گذشته نظام اقتصاد کشاورزی توانسته است با اختراع و ساخت و تولید انبوه ماشین‌آلات و فناوری‌های کشاورزی ۹۰٪ محصولات کشاورزی و آذوقه ۴۰٪ از مردم جهان را تهیه کند. نظام صنعتی و نتایج پیشرفت‌های انقلاب صنعتی توانست تقلیل ساعات کار، ایجاد فرصت‌های اشتغال و بهبود بخشیدن به سطح زندگی جامعه را با کاربرد ماشین به جای انسان فراهم نماید. امروزه توسعه و پیشرفت فناوری‌های اقتصاد صنعتی توانسته است با تأمین ۲٪ مواد اولیه کشاورزی غذایی، احتیاجات غذایی ۹۸٪ جامعه بشر را فراهم نماید. در طول دو قرن بشر از نظام کشاورزی به نظام صنعتی گذر کرد. در سال‌های پایانی قرن بیستم دانشمندان با بررسی پدیده‌ها و اثرات جامعه صنعتی، و تکنگنها و توان‌های آن به جامعه اطلاعات و ارتباطات رسیدند و انقلاب دیگری را در ورود به قرن ۲۱ معرفی کردند.

اگر چه با ورود کامپیوتر برای خودکارسازی ساخت و تولید در جامعه صنعتی به خیل بیکاران در سطح کارگران ماهر و نیمه‌ماهر و کارمندان دفتری افزوده شد اما این پیشرفت فناوری‌ها سبب شد تا طبقه کارآفرینان اطلاعات به وجود آید. اکنون انتقال اطلاعات از سطوح فوقانی سازمان به سطح میانی و پایینی برای بهبود بخشیدن انجام وظایف و امور و فعالیت‌های اداری و خدماتی تحولی دیگر در ساختار سازمانی و اشتغال بازار کار پدید آورده است. با پیشرفت‌های فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات برقراری ارتباطات در ساختار سازمانی در رأس هرم گسترشده شد و بدین ترتیب هرم ساختار سازمانی واژگون شده است و گروه‌های شغلی کارشناسان رایانه و طبقه کارآفرینان، اطلاعات‌آفرینان و ارتباطات‌آفرینان را به بازار کار وارد کرده است.

در ساختار صنایع و تولیدات در جامعه اطلاعات و ارتباطات نیرو و انرژی ذهنی و فکری کارکنان صرف ارائه و تهیه گزارش‌ها به طبقات بالاتر سازمان می‌شود. بنابراین دیگر نیروی کار فیزیکی تنها در حکم انرژی تولید و راهکار و راز پیروزی تجاری و بازرگانی نیست. بلکه خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها و تصمیم‌گیری‌های دقیق و سریع مدیران محرک توفيق و پیروزی سازمان‌ها است.

ورود به دهه اول قرن ۲۱ تحولات جهانی ارتباطات بود. عرضه خدمات بازرگانی، تجارت الکترونیکی و شبکه‌های جهانی ارتباطات پدیدار شدند و خدمات الکترونیکی

فهرست شهرت و پیشینه

نام و نام خانوادگی- سال‌های زیست	شهرت و پیشینه
Russell Ackoff 1919-2009	1 راسل اکاف Russell Ackoff تعاریف سیستم (نظام، سامانه)، تغییر و دگرگونی، زیرمجموعه‌های سیستم، گونه‌های سیستم‌ها، فراروش‌های آناکاولی (تجزیه و تحلیل).
Augusta Ada Byron 1815-1852	2 آگوستا آدا بایرون Augusta Ada Byron ریاضیدان، نویسنده مقالات فنی و تهیه گزارش‌های فنی برای پژوهش‌ها و تحقیقات علمی دانشمند و مخترع بزرگ رایانه چارلز بابیج. تهیه و طراحی یک بافت و ساختار نوین برای گزارش‌های فنی و اختراعات چارلز بابیج. مخترع بزرگ رایانه‌ها.
Janne C. Adams 1921-	3 جین کلر آدامز Janne C. Adams سیستم آنالیست، برنامه‌نویس و مدیر کمیته سازمان بین‌المللی در زبان‌های برنامه‌نویسی TC47/SC5.
Howard Hathaway Aiken 1900-1973	4 هوارد ای肯 Howard Hathaway Aiken رهبری و مدیریت پروژه طراحی چهار ماشین حساب بزرگ به عهده او بود. مدیر پروژه‌های تئوری‌های کلیدگذاری‌ها در رایانه‌ها، پردازش داده‌ها و محاسبات مدارها.

ساختار و سازماندهی سه گوشه،
ایزو ۹۰۰۰، سرچشم‌گرایی و
ارزش‌گرایی. مشاور مدیران عالی،
آینده‌ساز، سخنران و نویسنده پرکار.

۵

کارل آبرت

Karl Albrecht

۱۹۴۰-

طرح برجسته کامپیوتر آی‌بی‌ام IBM و ماشین رایانه‌ای که به نام System/360 او ثبت شد. روش سازگاری و همسازی بین رایانه‌ها Compatability. قانون Amdahl's-Law حد نهایی موازی کاری ظرفیت‌های بهره‌وری را آشکار ساخت و ارائه کرد.

۶

جين. ام. آمدہل

Gene M. AMDAH

۱۹۲۲-

ساخت پنج نوع ماشین الکترومکانیکی Multiplier بزرگ برای محاسبه، ساخت دستگاه‌های افزاینده برای سه مدل کامپیوتر، این محاسبه‌های مضروب را سرعت بخشیدن.

۷

ارنست گلن اندرؤز

Ernest Galan Andrews

1898-1980

تصمیم‌گیری‌های راهبردی، اجزاء تشکیل‌دهنده راهبرد، ماتریس آنسف، مفاهیم آشوب‌های پیرامونی، نمایه‌های برخورداری، راهبرد بی‌درنگ.

۸

ایگور آنسف

Igor Ansoff

1918-2002

چکیده زندگینامه و پیوندهای کاری

دوسیت پیشگام فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات

۱

راسل اکاف Russell Ackoff

۱۹۱۹-۲۰۰۹

شهرت و پیشینه

تعريف سیستم (نظام، سامانه)، تغییر و دگرگونی، زیرمجموعه‌های سیستم، گونه‌های سیستم‌ها، فراورش‌های آناکاوی (تجزیه و تحلیل).

سخن پسندیده

«تغییر همواره خود در حال دگرگونی است البته با شتاب بیشتر.»

«سیستم تنها یک مفهوم نیست، هوش زیستن، جهان هستی، طبیعت موجود همه سیستم هستند و پیروی از یک نظام کلان دارند.»

«معمولاً مدیران گفتگو و وقت بیشتری را صرف کم اهمیت‌ترین مطالب و موضوعات می‌کنند، این حقیقتی است که ما همیشه آن را رد و انکار کرده‌ایم.»

راسل اکاف

چکیده زندگینامه و پیوندهای کاری

تاریخ	رخداد
۱۹۱۹	زادروز، در فیلadelفیا ایالت پنسیلوانیا متولد شد.
۱۹۴۱	دریافت لیسانس در مهندسی معماری از دانشگاه پنسیلوانیا. ^۱
۱۹۴۲-۱۹۴۶	خدمت در ارتش آمریکا.
۱۹۴۷	دریافت دکتری در رشته فلسفه علوم از دانشگاه پنسیلوانیا.
۱۹۶۷	دریافت دکتری افتخاری از دانشگاه‌های بزرگ جهان.
۱۹۵۱-۱۹۶۴	استاد دانشگاه واین استیت ^۲ در رشته ریاضی و فلسفه و استاد درس تحقیق در عملیات، همزمان استاد دانشگاه بیرمنگام ^۳ انگلستان.
۱۹۶۴-۱۹۸۶	استاد برجسته دانشگاه وارتون اسکول ^۴ در دانشگاه پنسیلوانیا.
۱۹۷۰-۱۹۸۰	اجرای برنامه Social Systems Science Program در وارتون اسکول.
۱۹۷۵	انتشار کتاب معروف «مقدمه‌ای بر پژوهش عملیاتی».
۱۹۹۹	انتشار کتاب «باز نوآوری شرکت».
۲۰۰۰	انتشار کتاب نظام‌های تفکر مدیریت بحران‌ها و پیچیدگی‌ها.
۲۰۰۶	انتشار کتاب مدیریت F-Laws «قوانين کاستی‌ها» یا «خطاهای عمومی مدیران».
۲۰۰۶	انتشار کتاب خطاهای مهم مدیران.
۲۰۰۹	درگذشت.

1. University of Pennsylvania

2. Wayne State University

3. University of Birmingham

4. Wharton School

کتاب‌ها، مقالات و نوشه‌ها

- Herb Addison, Jamshid Gharjedaghi; *Systems Thinking for Curious Managers*, 2010.
- Ackoff, Russel; *Management of F-Laws*, 2006.
- Ackoff, Russel; *A Major Mistake That Managers Make*, 2006.
- Ackoff, Russel; *Re-Creating the Corporation*, 1999.
- Ackoff, Russel; *Systems Thinking-Managing Chaos and Complexity*, 1999.
- Ackoff, Russel; *Ackoff's Best Timeless Observations on the Life of Business*, 1999.
- Ackoff, Russel; *The Democratic Corporation*, American and Rediscovering Success, 1994.
- Ackoff, Russel; *The Art of Problem Solving*, New York: John Wiley & Sons, 1978.
- Ackoff, Russel; *Redesigning the Future*, New York: Wiley-Interscience, 1974.
- Ackoff, Russel; *Concept of Corporate Planning*, New York: Wiley-Interscience, 1970.

تارنما

www.AckoffCenter.Weblog

www.Ackoff.villanova.edu

۲

آگوستا آدا بایرون Augusta Ada Byron

۱۸۱۵-۱۸۵۲

شهرت و پیشینه

ریاضیدان، نویسنده مقالات فنی و تهیه گزارش‌های فنی برای پژوهش‌ها و تحقیقات علمی دانشمند و مخترع بزرگ رایانه چارلز بابیج. تهیه و طراحی یک بافت و ساختار نوین برای گزارش‌های فنی و اختراعات چارلز بابیج. مخترع بزرگ رایانه‌ها.

سخن پسندیده

«اگر از رفتار دوستان خود زود می‌رنجد و برای ویرایش نوشته‌های خود سختگیری می‌کنید بدانید ممکن است دوستان گرامی و نوشته‌های خوب خود را از دست بدھید.»

چارلز بابیج

«آنچه که باید محصول و هدف محاسبات ریاضی توسط ماشین باشد، کاهش زمان محاسبات است.»

«در علوم رایانه‌ای دستورات منظم که رایانه باید اجرا کند از صدها خط و کد برنامه آدا بایرون تشکیل می‌شود.»

چکیده زندگی نامه و پیوندهای کاری

تاریخ	رخداد
۱۸۱۵	آگوستا آدا در لندن متولد شد. او فرزند شاعر معروف لرد بایرون ^۱ و خانم آنابل میلبوت بایرون ^۲ ریاضی دان مشهور بود.
۱۸۳۴	آدا با ریاضی دان و مخترع بزرگ چارلز بابیج ^۳ ملاقات کرد. آدا برای سال‌ها کار بازنویسی فنی نوشه‌های چارلز بابیج را انجام داد. باید یادآور شد ترجمه‌های فنی انگلیسی آدا که توسط چارلز بابیج نوشته شده بود در یکصد سال گذشته بسیار نظری بود و بسیار خوب ترجمه شده است.
۱۸۴۳	اختراع برنامه‌نویسی کامپیوتر – برنامه‌نویسی رایانه بر روی پانچ کارت ^۴ .
۱۸۵۲	در سن ۳۶ سالگی در اثر بیماری سرطان درگذشت.
۱۹۷۹	وزارت دفاع ایالات متحده امریکا برای یادبود خانم آدا نخستین برنامه نرم‌افزاری را به نام ایشان نامگذاری کرد.
۱۹۸۳	نخستین ویرایش برنامه نرم‌افزاری زبان آدا به بازار بین‌المللی عرضه شد و در سال ۱۹۸۷ استاندارد ISO را دریافت کرد. زبان رایانه‌ای آدا در سال ۱۹۹۰ بازنگری شد و در سال ۱۹۹۵ مجدداً ISO دریافت کرد و به نام Ada95 شهرت یافت. این برنامه Object-Oriented یا «شی‌عکرا» نوشته شده است.

کتاب‌ها، مقالات و نوشه‌ها

- Benjamin Wooley; *The Bride of Science: Romance, Reason Byron's Daughter*, McGraw-Hill Co., 2002.
- Betty A. Toole; *Ada the Enchantress of Numbers*, March 1998, Car Tech Inc.
- Ethlie Ann Vare, Greg Ptacek; *Mothers of Invention: From the Bra to the Bomb: Forgotten Women & Their Unforgettable Ideas*, William Morrow & Co., 1988.

www.geometry.net/scientists-ada

تارنما

1. Lord Byron	2. Annabelle-Milbaute Byron
3. Charles Babage	4. Punched Cards

۳

Jeanne Clare Adams

جين كلر آدامز

۱۹۲۱-

شهرت و پیشینه

سیستم آنالیست، برنامه‌نویس و مدیر کمیته سازمان بین‌المللی در زبان‌های برنامه‌نویسی
.TC۹۷/ SC۵

سخن پسندیده

بیماری در رایانه‌ها وجود دارد که همه ما با آن آشنا هستیم. این بیماری بسیار جدی است
زیرا رایانه در تمام امور ما دخالت می‌کند و ما با کامپیوتر هر روز بازی می‌کنیم.
لوس آلاموس^۱

1. Los Alamos

چکیده زندگی نامه و پیوندهای کاری

تاریخ	رخداد
۱۹۲۱	در شهر یوتیکا ^۱ ایالت نیویورک آمریکا متولد شد.
۱۹۴۳	لیسانس مهندسی برق را از دانشگاه میشگان دریافت کرد.
۱۹۴۶	به عنوان سیستم آنالیست در نیروی هوایی آمریکا مشغول کار بود.
۱۹۴۹	در برنامه پژوهشی دانشگاه هاروارد شرکت داشت.
۱۹۷۹	فوق لیسانس در مهندس برق و ارتباطات را از دانشگاه کلورادو دریافت کرد.
۱۹۸۴	در پروژه 205 Cyber به عنوان هماهنگ‌کننده کار می‌کرد و بعداً مدیر کمیته استانداردهای بین‌المللی در زبان‌های برنامه‌نویسی TC97/SC6 منصوب شد.
۱۹۹۲	خانم آدامز راهنمای استفاده از تجهیزات بسیاری از رایانه‌ها را تهیه کرده است که مهمترین آنها 205 Cyber است. کتاب‌های پرفروش راهنمای و کتابنامه‌های مرجع نوشته خانم آدامز در میان پرفروش‌ترین کتاب‌ها بود و شهرت یافت.

کتاب‌ها، مقالات و نوشه‌ها

- Adams, Jeanne C., Walter S. Brainerd, J. Martin, B. Smith, and J. Wagener, *Fortran 90 Handbook*, McGraw-Hill, New York, 1992.
- Adams, Jeanne C., Walter S. Brainerd, and Charles H. Goldberg, *Programmer's Guide to FORTRAN 90*, McGraw-Hill, New York, 1990.

تارنما

www.computerpioneers.com

1. Utica